

JAZYK AKO PRIESTOR DOMOVA

Konferencia pri príležitosti Medzinárodného dňa materinského jazyka

MEDZINÁRODNÝ DEŇ MATERINSKÉHO JAZYKA

BIBIANA – Centrum detskej literatúry, čítania a SK IBBY organizuje pod záštitou ministerky kultúry SR Ľubice Laššákovvej a pod záštitou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR konferenciu – JAZYK AKO PRIESTOR DOMOVA, ktorá sa koná pri príležitosti Medzinárodného dňa materinského jazyka.

Cieľom Medzinárodného dňa materinského jazyka, ktorým je 21. február, je pripomenutie, poznávanie a zvyšovanie úrovne ovládania materinských jazykov na celom svete. Tento deň vyhlásila 30. Generálna konferencia OSN pre výchovu, vedu a kultúru (UNESCO) v novembri 1999. Impulzom k tomu bolo zachovanie pamiatky na hrdinstvo bengálskych študentov, ktorí 21. februára 1952 demonštrovali v Dháke (v súčasnosti hlavné mesto Bangladéšskej republiky) za uznanie svojho materinského jazyka bengálčiny ako druhého oficiálneho jazyka vtedajšieho Pakistanu. Počas demonštrácie ich zastreli polícia. Po prvý raz sa 21. február ako Medzinárodný deň materinského jazyka oslavoval v roku 2000 a od roku 2020 sa Slovenská republika prvýkrát oficiálne pripája do jeho osláv.

PROGRAM KONFERENCIE

8:30 – 9:00 registrácia

9:00 – otvorenie

Pavol Mucha: Materinský jazyk vo svete
zvukov a citov dieťaťa

Gabriela Dittelová: „Struggle“ o rodný jazyk

Rola rodiča v rozvoji komunikačných
schopností dieťaťa – workshop
s prekvapením

11:10 – 11:30 prestávka s občerstvením

Daniel Hevier: Materinská reč – korene pre
budúcnosť

Timotea Vráblová: Materinská reč – cesta
k vnútornému obrazu o sebe a o svete

*Konferencia sa koná pod záštitou
ministerky kultúry SR Ľubice Laššákovvej
a Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR*

Pavol Mucha

hudobník a violončelista, zakladajúci člen Mucha Quartet. Ako sólista spolupracoval s komorným orchestrom Comorra, profesionálnym komorným orchestrom mesta Bratislavy Capella Istropolitana, Moyzesovým kvartetom, symfonickým orchestrom Bohuslava Martinů, filharmóniou Hradec Králové. Ako člen Muchovho kvarteta úspešne účinkoval na mnohých festivaloch, počas oficiálnej návštevy britskej kráľovnej Alžbety II. na Slovensku (2008), v Luxemburskej filharmónii (2011), na BHS, festivale Pražská jar, vo viedenskom Musikverein, Jeju Island festivale v Južnej Kórei, na koncertnom turné v Číne, počas Dní slovenskej kultúry v Iráne, na festivale Viva Musica! a ďalších. V rokoch 2010 – 2012 bol členom orchestra opery a baletu SND v Bratislave. Od roku 2012 pôsobil ako pedagóg na ZUŠ, v Štátnom konzervatóriu v Bratislave a od roku 2018 ako pedagóg komornej hry na Vysokej škole múzických umení v Bratislave.

Gabriela Dittelová

slovenská spisovateľka literatúry pre najmenších. Okrem tvorby pre deti sa venuje aj prekladateľskej činnosti. Žije a tvorí v Bratislave. Študovala na Ekonomickej univerzite v Bratislave a College of Europe vo Varšave. BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti udelil knižke Letí, letí, všetko letí, ocenenie Najlepšia kniha jari 2017. Roztopašná knižka, ktorá sa stala Najkrajšou knižkou jari 2013, bola preložená do talianskeho jazyka. Svojou tvorbou pre najmenších pravidelne prispieva do detských časopisov.

Daniel Hevier

slovenský básnik, prozaik, dramatik, scenárista, textár, výtvarník a autor literatúry pre deti a mládež. V rokoch 1989 – 1992 pracoval ako šéfredaktor vydavateľstva Mladé letá.

V roku 1991 založil vlastné vydavateľstvo Hevi, v ktorom vyšlo viac ako 100 titulov. Je autorom takmer stovky kníh poézie a prózy pre deti i dospelých, esejí, píše básne pre deti, rozprávky, venuje sa prekladom, autorským antológiám. Viaceré jeho knihy boli preložené do cudzích jazykov. Do dejín slovenskej populárnej hudby sa zapísal ako textár, je autorom viacerých známych textov piesní. Píše aj divadelné a rozhlasové hry, libretá muzikálov, filmové a televízne scenáre, scenáre pre multimediálne projekty, spolupracuje s rozhlasom, televíziou. Okrem toho sa venuje výtvarnému umeniu, interpretácii vlastných piesní a autorskému divadlu. Prekladá z angličtiny. Je priekopníkom tvorivého písania na Slovensku, vedie početné workshopy a e-learningové tvorivé písanie online. Za svoju tvorbu získal viaceré ocenenia, medzi inými v roku 1994 cenu Trojuža za celoživotné dielo pre deti, v roku 2012 dostal Cenu ministra kultúry SR za rok 2011 za básnickú zbierku Vianočná pošta a výrazné podnety a aktivity v oblasti rozvoja čítania detí a mládeže. V roku 2017 získal Krištáľové krídlo v kategórii publicistika a literatúra za rok 2016 za knihu Tajné dejiny bielej kaligrafie a ďalšie významné ocenenia.

Timotea Vráblová

vedecká pracovníčka Ústavu slovenskej literatúry SAV. Ako literárna vedkyňa sa venuje staršej slovenskej literárnej kultúre 17. – 18. storočia. Prednáša detskú literatúru a psychológiu detského diváka na Katedre bábkarskej tvorby VŠMU. Recenzuje knižnú tvorbu pre deti, každoročne hodnotí celoročnú produkciu pôvodnej tvorby pre Knižnú revue. Venuje sa projektom na podporu čítania detí, je autorkou viacerých kreatívnych projektov. (Palácová herňa čítania, Ihrisko čítania Timotey Vráblovej, Divadlo čítania Gunill, festival Knižné hody.) Autorsky spolupracovala s vydavateľstvom Trio Publishing na tvorbe príručiek Čítanie s porozumením vo vydavateľskom projekte Analfabeta Negramotná. Spolupracuje s RTVS ako scenáristka aj ako autorka viacerých literárnych relácií. Od roku 2010 je prezidentkou Slovenskej sekcie Medzinárodnej únie pre detskú knihu (IBBY). Od roku 2018 je koordinátorkou Centra detskej literatúry, čítania a SK IBBY v rámci BIBIANY, medzinárodného domu umenia pre deti. Facilituje izby čítania, svoj autorský projekt, školí učiteľov, rodičov a knihovníkov prostredníctvom seminárov a workshopov o čítaní a pripravuje viaceré národné aj medzinárodné konferencie. Prednáša doma aj v zahraničí.